

סוף עונת הסרקוזי: מפגן מנהיגות, מעט תוצאות

אחרי כל התוכניות השאפתניות, איך ניתן לסכם את כהונתה של צרפת כנשיאה התורנית של האיחוד האירופי? ד"ר עמנואל נבון סבור שהסגנון ההיפראקטיבי של הנשיא בא לידי ביטוי בששת חודשי כהונתו - אך למרות שנטל יוזמה בשני משברים בינלאומיים, לא הצליח להשיג תוצאות משמעותיות

דנה צימרמן

 שלחו להדפסה

סיכום

היום (חמישי) התכנסו מנהיגי מדינות אירופה בבריסל לכינוס פסגה בן יומיים - בפעם האחרונה תחת שרביטה של צרפת כנשיאה התורנית של האיחוד האירופי. הכהונה של צרפת כנשיאה התורנית החלה בתנופה רבה ביולי - והנשיא ניקולא סרקוזי הציב על סדר היום שורה של נושאים שבהם ביקש לטפל בששת חודשי כהונתו כנשיא הנציבות.

ואולם כדרכם של דברים, התוכניות הגדולות נשארו ברובן על הנייר, מאחר שהאירועים שהתרחשו באירופה ובעולם כולו טרפו את הקלפים וכפו שינויים בלתי מתוכננים. הנשיא התחייב לפתור את משבר האמנה האירופית שהתעורר לאחר שאירלנד [דחתה](#) את האמנה במשאל עם ביוני - והיום [הודיעה](#) [ממשלתו](#) כי צפו להתקיים משאל עם חוזר, אך הדבר תלוי באישור מנהיגי האיחוד; הוא רצה להעמיק את הקשרים עם רוסיה - ובמקום זאת קיבל את המלחמה בקווקז. המשבר הכלכלי העולמי נחת עליו - כמו על העולם כולו - בלי התרעה מוקדמת, ונראה שרק המיזם שפיתח, "האיחוד לים התיכון", [הצליח להתקדם](#) ולקרום עור וגידים מעבר לתכנונים על הנייר.

תוצאות דלות - לא רק באשמתו. סרקוזי צילום: AP

"התורנות הזאת בעייתית", מסביר ד"ר עמנואל נבון, מומחה לענייני האיחוד האירופי מאוניברסיטת תל-אביב. "מצד אחד, חצי שנה זה לא הרבה זמן, ולכן קשה לשפוט כהונה קצרה שכזו. מצד שני, הרבה אירועים עשויים להתרחש בפרק זמן קצר, כפי שהיה הפעם במקרה של צרפת".

 לחצו כאן להגדיל הטקסט

ביטוי לסגנון ההיפראקטיבי

נבון סבור כי סרקוזי הפגין מנהיגות בטיפול בשני המשברים הבינלאומיים הגדולים של כהונתו - המלחמה בין רוסיה לגאורגיה והמשבר הכלכלי העולמי. "אין ספק שהסגנון ההיפראקטיבי שלו קיבל ביטוי בתקופה הזאת, אך למרות הפגנת המנהיגות, התוצאות שהושגו הן דלות, ולא רק באשמתו של נשיא צרפת", טען.

סרקוזי עם הנשיא מדבדב באוגוסט. לא הצליח לכופף את רוסיה (צילום: AFP)

לדבריו, במשבר מול רוסיה, "סרקוזי נטל יוזמה ונסע למוסקבה, והבהיר לרוסים חד משמעית כי לא ישלים עם המצב. אך בסופו של דבר, תוצאות ההסכם שרקח אינן מדהימות. הרוסים אמנם חתמו על ההסכם שגיבש, אבל לא עמדו בכל התחייבויותיהם. היה ברור שאין לאירופה יכולת לכופף את ידה של רוסיה ולכפות עליה להישמע לה, בניגוד למצב ששרר בעולם לפני 15 שנה, כשרוסיה היתה במצב של פשיטת רגל. וגם בנושא המשבר הכלכלי סרקוזי התרוצץ וניסה לאחד מחדש את המערכת הבינלאומית אך השאיפה שלו לא הניבה פירות".

הישג נוסף שנבון מציין בטיפול של סרקוזי במשבר בין רוסיה לגאורגיה הוא העובדה שהנשיא הצרפתי הראה לרוסים שלא מתחייב שאירופה תהיה "כינור שני" לארצות-הברית. "סרקוזי רצה שהרוסים יראו

שאיירופה לוקחת יוזמה ומובילה את הדיפלומטיה המערבית מול רוסיה אף שאינה נוקטת עמדה הפוכה מזו של וושינגטון, כפי שצרפת נהגה לעשות בעבר. סרקוזי הבהיר למוסקבה שאין מחלוקת בין וושינגטון לפריז ובריסל, וכי אירופה אינה בהכרח בעלת חשיבות משנית ביחס לארה"ב".

הפגישה עם הדלאי למה - מפגן תעוזה מול סין

נבון גם מציין לטובה את התנהלותו של סרקוזי בכל הקשור לפגישה שערך עם מנהיגים הרוחניים של הטיבטים, הדלאי למה. בסוף השבוע האחרון, נפגש נשיא צרפת עם הדלאי למה באירוע רשמי בפולין, למרות אזהרות חוזרות ונשנות ואיומים מבייג'ינג. "סרקוזי נהג באומץ לב והבהיר לסין שלא ינקוט מדיניות של סטנדרטים כפולים רק בגלל עוצמתה", הסביר נבון. "הוא אותה שמדיניות סין בטיבט היא כיבוש, דיכוי וניסיון למחוק את התרבות הטיבטית – וכי אין בכונתו לבקר רק את הכיבוש הישראלי בשטחים ובמקביל להעניק לסינים צ'ק פתוח בטיבט. הוא עשה זאת למרות הכנס של הסינים – בשעה שמשד החוץ הבריטי נכנע בפני הסינים, וטען כי 'אנכרוניסטי' לא להכיר בריבונות סין בטיבט. למרות שלאחר המפגש פרסם סרקוזי הודעה שניסתה לפייס את סין – אי אפשר לזלזל בעצם המפגש".

בראון, סרקוזי, ברלוסקוני ומרקל. דיבר כאחרון הסוציאליסטים (צילום: AFP)

לדבריו, המתיחות ששררה בשנה האחרונה בין סרקוזי לקנצלרית גרמניה אנגלה מרקל התפוגגה מעט, בעיקר על רקע שיתופה של גרמניה בתוכנית "האיחוד לים התיכון", למרות שבין שני האישים התגלעו חילוקי דעות גם בנוגע לדרכים השונות לטיפול במשבר הכלכלי. "סרקוזי היה מעוניין בהתערבות ממשלתית עמוקה במשבר יותר מאשר מרקל. הרטוריקה שלו בנוגע למשבר היתה כזו שלא היתה מביישת את אחרוני הסוציאליסטים בצרפת, רטוריקה מאוד לא אופיינית למנהיג שמרני או ליברלי. הוא אף הרחיק לכת מבחינת הצעדים שהציע - אבל מרקל לא היתה מעוניינת בצעדים כאלה ובסוף לא התקבלה אסטרטגיה משותפת לטיפול במשבר. צריך גם לזכור שמרקל עומדת בפני בחירות ומתמודדת עם מתיחויות בקואליציה ולכן מוגבלת ביכולתה לנקוט צעדים רדיקליים - בעוד שסרקוזי יכול למעשה לעשות מה שבא לו, ואין לו מגבלות כמעט".

היכנון לאירו-סקפטיות

ומה בנוגע למשבר האמנה האירופית? בשבוע האחרון נפוצו **דיווחים** והיום הודיעה ממשלת צרפת כי סרקוזי הצליח לסגור עסקה עם ראש ממשלת אירלנד בריאן קאנון, לפיה האמנה תועלה להצבעה חוזרת בשנה האזרחית הבאה, אחרי שבריסל תנסה להעניק לאירים תמריצים שידרבו אותם להצביע הפעם בעדה. ואולם על מנהיגי האיחוד לאשר קודם את ההצעה. "כל פעם שאמנה אירופית הועלתה למשאל עם ונדחתה, התגובה של בריסל היתה לעשות 'מועד בי"ת"', ציין נבון. "אבל צריך לזכור שגם הצבעה חוזרת עשויה להניב את אותה תוצאה. השאלה מה יוכל האיחוד האירופי לעשות כדי לשכנע את האירים שכדאי להם להצביע בעד האמנה".

ב-1 בינואר 2009 תעבור הנשיאות התורנית לצ'כיה - אך נבון סבור שלא נהיה עדים לשינויים מרחיקי לכת במדיניות האירופיות. "אני לא חושב שצפוי מהפך, למרות שהצ'כים נחשבים לעתים למשבתי שמחות ואירו-סקפטים; והם עשויים לנהל מדיניות תקיפה יותר מול רוסיה, וייתכנו חיכוכים בין פראג לבין מדינות אירופה המבקשות קו פשרני יותר מול רוסיה. אני חושב שבעיית הטרור העולמי, שהתעוררה מחדש בעקבות מתקפת הטרור במומבאי, תעסיק את אירופה בתקופה הקרובה, וכן גם הלחימה באפגניסטן. גם המזרח התיכון יהיה על האג'נדה, לאור העובדה שגם אצלנו צפויות בחירות", הוא מסכם.

חדשות ב-SMS - עדכונים מחדר החדשות של ynet ישירות לסלולרי שלכם.

חזרה